

Εκδότης — Διευθυντής
Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ
Επιμέλεια ύλης
Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ
Αριθμός φύλλου 116
28 ΜΑΪΟΥ 1986
Τιμή φύλλου δρχ. 15
Ηράκλειο 1866, αριθ. 110

ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΒΙΑΝΝΙΤΩΝ

ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ ΗΜΕΡΑ ΚΑΙ ΛΑΜΠΡΥΝΘΩΜΕΝ ΛΑΟΙ

«Αναστάσεως ημέρα και λαμπρυνθώμεν λαοί».

Η φράση αυτή ακούστηκε αυτές τις μέρες, από εκατομμύρια χείλη σ' όλα τα μέρη της γης, όπου υπάρχουν Χριστιανοί Ορθόδοξοι.

Η ίδια φράση ακούστηκε πριν λίγες μέρες από τα χείλη όλων των καθολικών.

Η ίδια φράση, με διαφορετικές λέξεις μια πάντα με το ίδιο νόημα, ακούγεται καθημερινά από εκατομμύρια χείλη όλων των λαών, όλων των φυλών της γης.

Κι αποτελούν τα λόγια αυτά, οι πέντε αυτές λέξεις, έκφραση μα και θαύτερη επιθυμία του ανθρώπου. Επιθυμία που, για να γίνει πράξη, χρειάζεται αγώνα, προσπάθεια και θυσίες. Κι αυτό γίνεται φανερό όλο και περισσότερο στις ημέρες μας.

Από τη μια οι άνθρωποι όλης της γης με το «Αναστάσεως ημέρα και λαμπρυνθώμεν λαοί» κι από την άλλη μια φούχτα ανθρώπων, που στα χέρια τους κρατάνε την τύχη του κόσμου με το δόγμα: «Καταναλώστε όσο γίνεται περισσότερα όπλα. Ξοδέψτε όσο γίνεται περισσότερα προΐόντα της παγκόσμιας πολεμικής βιομηχανίας».

Και η κατανάλωση γίνεται. Πολεμικό μέτωπο χρόνια τώρα στο Ιράκ — Ιράν, εμφύλιο πόλεμοι σε μια σειρά κρατών της Αφρικής και της Νότιας Αμερικής. Κι όλοι αυτοί τροφοδοτούνται από τα πολεμικά εργοστάσια, για να αδειάσουν τις αποθήκες τους. Για να ξεοδευτούν τα πα-

λιά μοντέλα, νάρθει η σειρά των νέων, να φύγουν κι αυτά και νάρθουν άλλα, για να συνεχίζεται ο διαρκής κύκλος και η συνέπεια του κυνηγητού της κατανάλωσης των προΐόντων της πολεμικής βιομηχανίας: η εξαφάνιση ανθρώπινης ζωής, μέρα με τη μέρα, όλο και περισσότερων ανθρώπων. Συστηματική και σχεδιασμένη η προσπάθεια αυτή.

Κι όταν οι λαοί δεν δίνουν αφορμή, τα γεράκια που χειρίζονται τους εξοπλισμούς, δημιουργούν προϋποθέσεις για μικρές ή μεγάλες συγκρούσεις.

Χαρακτηριστικό το παράδειγμα της επίθεσης των ΗΠΑ στη Λιβύη με τους κινδύνους που δημιούργησε για μια πλατύτερη σύρραξη στην περιοχή της Μεσογείου. Στην περιοχή που είναι οπλοστάσιο, μπαρουταποθήκη έτοιμη να εκραγεί. Έτοιμη να τινάξει στον αέρα όλες τις χώρες της Μεσογείου που φιλοξενούν τις πολεμικές θάλασσες, με τα πυρηνικά και άλλα όπλα που με επιμέλεια φιλάσσονται σ' αυτές.

Κι ήρθε τις τελευταίες μέρες το ατύχημα στον πυρηνικό αντιδραστήρα του Τσέρνομπιλ της Σοβιετικής Ένωσης για να επαληθεύσει, με τον πιο χαρακτηριστικό τρόπο, όσα σε προηγούμενο άρθρο των Β.Ν. με τον τίτλο: «Ο πόλεμος των άστρων» αναφέρθηκαν για τους κινδύνους που δημιουργεί η πυρηνική ενέργεια σ' όποια χέρια κι αν θρῖσκεται.

Το τραγικό αυτό ατύχημα αποτελεί μεγάλο διδάγμα για τους ανθρώπους όλης της γης, Ανατολής και Δύσης,

Βορρά και Νότου: απαλλαγή της γης από τις πυρηνικές δοκιμές και τα πυρηνικά οπλοστάσια. Οι κυβερνήσεις, οι λαοί, όλη η ανθρωπότητα δεν έχουν δικαίωμα να ξεχνούν τη φοβερή καταστροφική δύναμη των πυρηνικών όπλων.

Η πρωτοβουλία των έξι κρατών (ανάμεσά τους και η Ελλάδα) για τον πυρηνικό αφοπλισμό που από καιρό ζητούν, ήρθε και πάλι στο προσκήνιο. Με νέες δηλώσεις των ηγετών τους, ζητούν και πάλι: Πυρηνικό αφοπλισμό, σταμάτημα των πυρηνικών δοκιμών, ειρηνική αξιοποίηση της νέας τεχνολογίας που να διασφαλίζει την ανθρώπινη ζωή, για ειρηνική διεθνή συνεργασία, η οποία είναι η μόνη ικανή να αντιμετωπίζει σφαιρικά τα προβλήματα του περιβάλλοντος και των φυσικών ενεργειακών πόρων.

Και είναι αντίθετη προς το δόγμα του Τσέρνομπιλ η εμμονή στην προετοιμασία για τον πόλεμο των άστρων που ξεκίνησαν οι ΗΠΑ, συμπαραστέκεται η Δυτ. Γερμανία και προσχωρεί τώρα και το Ισραήλ.

Οι κάτοικοι της επαρχίας μας, με την ιδιαίτερη ευαισθησία τους στα μέσα μαζικής καταστροφής, που πριν από 43 χρόνια έχασαν το 1/10 των προγόνων τους, κατανόησαν περισσότερο ίσως από κάθε άλλο το μήνυμα του τραγικού ατυχήματος του Τσέρνομπιλ και ζητούν μαζί με όλους τους λαούς της γης να εξασφαλιστούν όλες οι προϋποθέσεις για να μπορούν να ψάλλουν χωρίς κανένο φόβο αλλά με χαρά και αγαλλίαση το «Αναστάσεως ημέρα και λαμπρυνθώμεν λαοί».

«ΒΙΑΝΝΟΣ»

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

ΜΑΣΤΡΟΓΙΩΡΓΑΚΗ ΛΕΦΤΕΡΗ αγωνιστή στον μόνιμο Ε.Λ.Α.Σ.

—Τι ωφελεί να γράφει κανείς κάτι το θαρραλέο, απ' όπου να βγαίνει πως η κατάσταση που βρισκόμαστε είναι βάρβαρη... αν δεν φαίνεται ξεκάθαρα για ποιά λόγους γίνεται σ' αυτή την κατάσταση;

Μπρέχτ

Μεσοκοπούσε ο Μάης του '41.

Ο καυτερός ήλιος του Καλοκαιριού όλο και χρυσοκιτριμίζε τα λιγοστά στάχυα των σιτηρών στις άγονες, ξερακιανές βιαννίτικες βουνοπλαγιές της ορεινής επαρχίας. Το μέτωπο της Αλβανίας είχε απορροφήσει τα στρατευμένα παιδιά της και δυσκόλευε τους γέροντες γονείς από μια επαρκή σπορά το φθινόπωρο και μια ανεγότερη παραγωγική συγκομιδή τώρα.

Παρά τις σοβαρές αυτές δυσκολίες οι αγρότες της επαρχίας έβλεπαν με χαρά τη σοδειά τους και λογάριζαν πως είχαν εξασφαλίσει το ψωμί της χρονιάς. Όμως τα μαντάτα έφταναν από την κατεχόμενη Ελλάδα απογοητευτικά και θλιβερά. Όλη η Ευρώπη είχε γονατίσει στους φασί-

στες κατακτητές και η Ελλάδα το ίδιο.

Τούτος ο πόλεμος, ο Βος Παγκόσμιος πόλεμος που είχε αρχίσει την 1η του Σβρη του 1939, ήταν ένας πόλεμος ιμπεριαλιστικός, ανάμεσα στη φασιστική Γερμανία και Ιταλία από τη μιά και τους Γαλλο—αγγλο—αμερικανούς συμμάχους μας από την άλλη.

Στις 28 του Απριλίου 1941

είχαν μπει οι Γερμανοί στην Αθήνα και μόνο το νησί μας έμεινε ελεύθερο. Όμως όλα τα σημάδια έδειχναν πως και εδώ στην Κρήτη η θύελλα πλησίαζε.

Στις 16 του Μάη η γερμανική αερομεταφερόμενη μεραρχία των αλεξιπτωτιστών φτάνει στην Αθήνα.

Τα γεγονότα είχαν μπει πιά στην τελική ευθεία της εξέλι-

ξής τους.

Η γερμανική επίθεση για κατάρρευση της Κρήτης ήταν πιά έτοιμη.

Μόλις πριν από λίγες μέρες είχαν αρχίσει ετοιμασίες στο νησί για την άμυνά του, που ως τώρα, κυβέρνηση και Άγγλοι την είχαν καθυστερήσει εγκληματικά. Οι Εγγλέζοι που 'χαν αναλάβει έξι (6) μήνες

ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελ. 4

Μάχη Μαραθίτη - Φορτέτσας

11 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1944, ΜΕΤΑΞΥ ΕΛΑΣ ΚΑΙ ΓΕΡΜΑΝΩΝ

(Μεγάλη, εκ παρατάξεως, μάχη)

Του κ. Γιάννη Κοντάκη, Δικηγόρου

8ο

Ο πόλεμος είχε λήξει για την Κρήτη και σε λίγο χρόνο θα ετελειωνε για όλο τον κόσμο με πλήρη συντριβή των Γερμανών. Σκέφθηκα λοιπόν πως δεν είχα το δικαίωμα να θυσιάσω τους άνδρες μου ασκόπως, κάνον-

τας επίδειξη παλικαρισμού. Τη σκληρή εκ παρατάξεως μάχη που για τους Γερμανούς είχε αναγνωριστικό χαρακτήρα, την κερδίσαμε. Εμείς νικήσαμε και οι Γερμανοί νικήθηκαν. Μπορούσαν, αν επέμεναν, να νικήσουν. Θα είχαν όμως διπλάσιες ακόμη απώλειες. Και αυτοί σκεφθήκαμε ότι ήταν μάταιες και άσκοπες παραπέρα απώλειες. Βεβαιώθηκαν ότι είχαν απέναντί τους σκληροτράχηλους και γενναίους μαχητές. Αυτό ήθελαν να βεβαιωθούν, και το βεβαιώθηκαν. Ήταν ευτύχημα ότι κτύπησαν στις όριστα οχυρωμένες θέσεις μας. Πουθενά αλλού, ούτε σε μια (Ελασίτες) ούτε στις άλλες αντάρτικες ομάδες (Πλεύρη, Πετρακωγίωργη, Σατανά), δεν έγινε αμυντική οργάνωση του εδάφους. Όπου αλλού και αν κτυπούσαν θα αντίκρι-

ζαν τη φυγή μέσα σε λίγα δευτερόλεπτα, γιατί δεν είναι δυνατόν ν' αντιστέκεται κανείς ακάλυπτος σε φονικά πυρά πολυβόλων. Δεν ημπορεί να περιλουσθεί κανείς με δέκα κιλά βενζίνης, ν' ανάψει ένα σπέρτο και να ειπεί: «δεν καίγομαι», θα καεί, γιατί δεν ημπορεί ν' αντισταθεί, επαναλαμβάνω, στους νόμους της φύσεως. Μ' αυτά δεν θέλω να ειπώ ότι οι άνδρες μου ήταν γενναίτεροι από τους άνδρες του Ποδιά ή τους άνδρες των άλλων ομάδων.

Η υποχώρηση των ανδρών του Ποδιά ήταν αναπόφευκτη, δεν σφειλάει σε δαίλια. Αυτή είναι η πενήνη αλήθειας, η οποία ίσως δυσχεραστήσει πολλούς. Εγώ, προσωπικά δεν θέλω να παραστήσω τον γενναίο. Ο Ποδιά και ο Γκρισκός ήταν πολύ γενναίοι κοί μου. Εγώ απλώς έπραξα το καθήκον μου. Εφάρμοσα, με πείσμα και σχολαστικότητα, τους κανόνες της τέχνης της μάχης (τακτικής), ως επαγγελματίας στρατιωτικός, και τι

ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελίδα 4

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΓΙΑ ΤΗ ΝΟΜΑΡΧΙΑ

Μας ρωτούν οι αναγνώστες μας και ρωτούμε και μεις τη Νομαρχία Ηρακλείου, για να τους ενημερώσουμε: — Τι συμβαίνει με το διδα-

κτήριο του Δημοτικού Σχολείου Βιάννου; Γιατί δεν ξεκινάνε οι εργασίες που πρέπει να γίνουν πριν φτάσουμε στο χειμώνα;

ΓΙΑ ΤΟΝ κ. ΝΟΜΙΑΤΡΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ένα από τα σοβαρότερα προβλήματα που απασχολούν κάθε κατοικημένη περιοχή είναι το πρόβλημα και όλων των χωριών της επαρχίας μας, που έγινε οξύτερο τα τελευταία χρόνια με τη χρήση των απορρυπαντικών για την κουζίνα και το πλύσιμο των ρούχων.

Στην Κοινότητα Άνω Βιάννου ξεκίνησε η αντιμετώπιση του θέματος «Αποχέτευση», μα δεν προχωρεί.

Σε προηγούμενο φύλλο αναφέραμε πληροφορία που μας έλεγε πως ολοκληρώθηκε η μελέτη του αποχετευτικού δικτύου του οικισμού Άνω Βιάννου, μα σταματήσαμε στη μελέτη. Γιατί;

Αυτό όμως που σήμερα χρειάζεται άμεση αντιμετώπιση και που απαιτεί την άμεση επίσημη επέμβαση της Δ/νσεως Υγιεινής Νομού Ηρακλείου, για να αποφευχθεί η μόλυνση των κατοίκων, είναι το κομμάτι αποχετευτικού δικτύου

που πριν από δυό χρόνια ανακατασκευάστηκε από την γέφυρα του Μιχαήλ Αρχαγγέλου ως το Βούλισμα. Το κομμάτι αυτό, πριν ακόμα γίνει η παραλαβή που από την αρμόδια υπηρεσία της Νομαρχίας, έσπασε τον περασμένο χρόνο σε μια από τις δυνατές βροχές. Έτσι τα ακάθαρτα νερά τρέχουν στοδρόμο, οι αναθυμιάσεις είναι αφόρητες, ο κίνδυνος μολυσματικών ασθενειών μεγάλος.

Μήπως υπάρχει κίνδυνος να μολυνθεί και το νερό της γεώτρησης που βρίσκεται δίπλα από το στασιμένο οχετό; Αυτό ας το εξετάσουν οι αρμόδιες Υπηρεσίες.

Και επειδή, όπως πληροφορηθήκαμε, η Κοινότητα δεν διαθέτει χρήματα για την αντιμετώπιση του τόσο σοβαρού προβλήματος, με μια παρέμβαση του κ. Νομιάτρου στην Νομαρχία, πιστεύουμε να εγκριθεί το ποσό που χρειάζεται για την άμεση κάλυψη του στασιμένου οχετού.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ κ. ΝΟΜΑΡΧΗ ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ

Για την αντιμετώπιση του προβλήματος του νερού, που βρίσκεται σε οξύτητα στην περιοχή της Άρβης, επισκέφθηκε την περιοχή ο κ. Νομάρχης Ηρακλείου.

Και είναι πραγματικά πολύ οξύ το πρόβλημα ποτισμού στην περιοχή της Άρβης και θα γίνει ακόμη οξύτερο με τη φετινή ανομβρία. Θα μπορούσε να μετριαστεί το κακό, αν υπήρχε συντονισμός στην εκμετάλλευση των γεωτρήσεων που βρίσκονται στην περιοχή.

Έτσι θα μειώνονταν η σπατάλη που γίνεται στο νερό, καθώς και το κόστος της παραγωγής.

Προς αυτή την κατεύθυνση τίθενται και οι οδηγίες που έδωσε ο κ. Νομάρχης με τους υπηρεσιακούς παράγοντες που τον ακολουθούσαν: σύσταση κοινού φορέα για την εκμετάλλευση όλων των γεωτρήσεων στην περιοχή.

Παραγωγοί, Κοινοτήτες και Συνομοί με την βοήθεια και

Συνέχεια στη σελίδα 4

ΕΙΠΑΝ ΓΙΑ ΤΗ ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

(Απόσπασμα από την εφημ. «ΑΛΛΑΓΗ» 22-5-1982).

«...οι άνδρες και οι γυναίκες της Κρήτης που έλαβαν μέρος στη μάχη... χωρίς ενισχύσεις και εφόδια, χωρίς τροφή, άπνυνοι και άπλυτοι, χωρίς ανάπαυση, χωρίς αρχηγούς, που τους έχασαν μέσα στη φοβερή σύγχυση της μάχης που εμεινέτο στον ουρανό, τη θάλασσα και την ξηρά, γνωρίζοντας το αδύνατον της φυγής, χωρίς κανένα να δώσει τις πληγές των, με τους νεκρούς των άταφους κοντά στους ζωντανούς, βομβαρδίζονται αδιελπίτως, εξαντλη-

μένοι, με τα μάτια κατακόκκινα, λιπόσαρκοι μέσα στη μανία του τρομερού αγώνα, ενώριζαν ότι η τύχη των, η ζωή ή ο θάνατός των εξαρτιόνταν από την εκ του συστάδην μάχη... και που πρέπει να καταταχθούν σε ειδικό τάγμα υπερανθρώπων... και να δεχθούν τον ευλαβικό και ρετισμό ακόμα και των εισβολέων που θα σταθούν προσοχή μπροστά στις δαφνοστεφανωμένες κεφαλές των γενναίων που δεν υπέκυψαν». (Από άρθρο της Ιαπωνικής εφημερίδας «Χρόνος», Μάιος 1941).

Για τεχνικούς λόγους δεν κυκλοφόρησε το φύλλο του Απριλίου των Β.Ν.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Υγειονομικός Σταθμός Βιάννου	22205
Ίατρείο Άγροτικό Πεύκου	31377
Χωροφυλακή Υποδιείκηση Βιάννου	22206
Χωροφυλακή Σταθμός Πεύκου	31376
Γυμνάσιο Βιάννου	22230
Άγρονομείο Βιάννου	22006
Είρηνοδείο	22211
Συνεταιρισμός Βιάννου (Γραφεία)	22226
Συνεταιρισμός Βιάννου (Έλαιουργείον)	22136
Ο.Τ.Ε. (βλάβαι)	22121
Ο.Τ.Ε. (πληροφορίες)	22215
Έλληνικά Ταχυδρομεία	22203
Κτηνιατρείο	22090
Φαρμακείο	22140
Γεωπόνοι	22317

ΑΓΟΡΑΙΑ

Πειράκης Χαρ. — Βιάννος	22051
Ζαΐμάκης Θεόφιλος — Βιάννος	22304
Θεοδοσάκης Γεώργιος — Πεύκος	31437
Καρτσάκης Έμμανουήλ — Λουτράκι	22103
Λαοθησιώτακης Γ. — Βιάννος	22355
Χατζάκης Ιωάννης — Άγιος Βασίλειος	31301
Γαλανάκης Μιχ. — Χόνδρος	22101
Ψαρολογάκης Κων. — Χόνδρος	22109
Σοφοκλής Παπαδάκης — Καλάμι	31275
Ιωάννης Κονσολάκης — Άμυρά	31420

(Γιά υπεραστικά: 0895)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

ΣΤΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ:
— Η κ. Μαρία σύζ. Διον. Χάμψα γέννησε αγόρι.
— Η κ. Φωτεινή σύζ. Γεωργ. Στειακάκη γέννησε αγόρι.
ΣΤΙΣ ΓΟΥΒΕΣ:
Η κ. Δήμητρα σύζ. Εμμ. Χατζάκη γέννησε αγόρι.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

ΣΤΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ:
Ευαγγελία Ι. Κολιοραδάκη και Εμμανουήλ Ελ. Φουκάκης

ΓΑΜΟΙ

ΣΤΑ ΡΟΥΣΟΧΩΡΙΑ:
Νίκος Γ. Μεταξάκης και Μαρία Βλαστού.
ΣΤΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ:
Δήμητρα π. Β. Χαλκιαδάκη και Γιάννης Καναβάκης
Στέλλα Κ. Ινιωτάκη και Μιχάλης Ε. Γοργομήτης
Μανώλης Σπ. Χαλκιαδάκης και Δέσποινα Εμμ. Νικολούδη

ΘΑΝΑΤΟΙ

ΣΤΗΝ ΑΝΩ ΒΙΑΝΝΟ:
Μαρία σύζ. Ν. Μανουσάκη Γεώργιος Σφακιανάκης
ΣΤΟΝ ΑΓ. ΒΑΣΙΛΕΙΟ:
Εμμανουήλ Ζουμάκης Φωτεινή Ν. Διακάκη
ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ:
Εμμ. Ν. Στρατάκης

ΔΩΡΕΕΣ

ΜΑΣ ΕΣΤΕΙΛΑΝ:
— Η κ. Κατίνα Μάστορα 5.000 δρχ. για το Γηροκομείο Βιάννου στη μνήμη Νικ. Κατσαράκη.
— Ο κ. Μάνθος Γουρμειζάκης 5.000 δρχ. για τον Υγειονομικό Σταθμό Βιάννου στη μνήμη της γιαγιάς του Αριάδνης Χλειουάκη.
— Η κ. Τζήνα Λεβέντη — Μιχαλάκη 5.000 δρχ. στην Κοινότητα Κάτω Σύμης, για την τοποθέτηση αναμνηστικής Πλάκας της Μάχης της Σύμης.
— Η κ. Ελευθερία Ζάχου του γένος Κοκολάκη 2.000 δρχ. για το Γηροκομείο στη μνήμη Κατίνας Παπαματθαϊάκη.
— Ο κ. Σταύρος Βαρδάκης 10.000 δρχ. στην Κοινότητα Αγίου Βασιλείου για τον εξωραϊσμό της εκκλησίας του χωριού, στη μνήμη των γονέων του Ιωάννη — Ελευθερίας και Αμβροσίου Ιερομονάχου.
— Ο κ. Ιωάννης Αντ. Σπανάκης 5.000 δρχ. για το Γηροκομείο Βιάννου.
Καλούνται οι ενδιαφερόμενες Επιτροπές για την παραλαβή τους.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Ευχαριστούμε πολύ όλους τους συγγενείς και φίλους που με χαρά και αγάπη παρέβησαν στις 30 του Μάρτη, στο γάμο της κόρης μας Μαρίας με το Μάνο Καλοκύρη. Οι γονείς: Ευαγγελία Βερβελάκη — Αναλυτή, Πέτρος Αναλυτής.

Άν και δεν συνήλαμε ακόμα από το μεγάλο μας πόνο για τον απροσδόκητο θάνατο του αγαπημένου μας συζύγου, πατέρα και παππού Γιώργου, αισθανόμαστε την υποχρέωση να ευχαριστήσουμε μέσα από την καρδιά μας, όλους συγγενείς, γνωστούς και φίλους μας που παρέστησαν στην πολυπληθή κηδεία του, αυτούς που εκφώνησαν λόγους, αυτούς που μας έστειλαν συλλυπητήρια τηλεγραφήματα και όλους που ποντοίητρόπως μας συμπαροστάθηκαν στο μεγάλο πόνο μας.

Οι ευχαριστούστες Οικογένεια Γεωργίου Ι. Σφακιανάκη
Ευχαριστούμε θερμά όλους που μας συμπαροστάθηκαν στο βαρύ πένθος μας για το θάνατο του αγαπημένου μας συζύγου, πατέρα, γισιά και αδελφού Κώστα Τρουλάκη. Η σύζυγος: Καίτη Ο γιός: Βασίλης Οι γονείς: Βασίλης — Ευαγγελία Τρουλάκη Τ' αδελφία

Ευχαριστούμε πολύ τους φίλους και συγγενείς για τη συμπαράστασή τους στην κηδεία της μητέρας και γιαγιάς μας Αριάδνης Χλειουάκη. Ιδιαίτερα ευχαριστούμε τους αγροτικούς γιατρούς Εμπάρου Μπεληγιάννη Κώστα και Βιάννου Βογιατζή Δημήτριο που πάλεψαν επί 15 ώρες περίπου για να την κρατήσουν στη ζωή. Τα παιδιά και τα εγγόνια της

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ
Την Πόπη Γ. Συγγελάκη, την πήρε το πτυχίο της Ιατρικής, συχαίρομε θερμά κι ευχόμεθα λαμπρή σταδιοδρομία. ΓΕΩΡΓ. ΜΟΥΖΟΥΡΑΚΗΣ

ΝΕΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ
Η Μαρία Γρ. Αστρακιανάκη πήρε το πτυχίο του Οικονομικού Τμήματος της Νομικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών και στη συνέχεια υποτροφία από το Πανεπιστήμιο του ΟΧΑΊΤΟ της Αμερικής.

ΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΜΑΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗ

Ο ΓΥΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΞΕΝΙΤΗΜΕΝΟΥ

(Στα φύλλα 38)15—10—79 και 39)15—11—79 των Β. Ν. έχουμε δημοσιεύσει δυο παραλλαγές δημοτικού τραγουδιού με το παραπάνω τίτλο. Σήμερα δημοσιεύουμε και μια τρίτη παραλλαγή που μας έστειλε η Μαρία Συμβολάκη από την Άνω Βιάννο, γιατί παρουσιάζει ορισμένες διαφορές από τις προηγούμενες)

Μια κόρη εσυναπόθγανε τον άντρα της στα ξένα. Κραϊεί κερί και φέγγει του, ποτήρι και κερνά τον. Κάθε ποτήρι τον ρωτά, κάθε στιγμή του λέει: —«Μισεύεις, άντρα μου καλέ, κι εμένα πού μ' αφήνεις;» —«Πρώτα σ' αφήνω στο Θεό, δεύτερο στα' αδελφούς σου και τρίτο σ' αξαδέλφια σου απού' να παλικάρια. Κι αν λείπω μήνα, μη λουσαίεις, χρόνο να μην αλλάξεις κι αν λείπω τον τριαντάχρονο, στην πόρτα μην προβάλλεις»

Κι απάνω στα τριάντα δυο η κόρη εσικιλτζίθη (1) και παίρνει τ' αργυρό σταμνί να πα' να το γεμίσει. Μα όταν το ανέσυρνε η κόρη απ' το πηγάδι το αργυρό της το σταμνί, θωρεί ένα νιο και φράνει. —«Κόρη μου, ανέσυρνε νερό να πιουν τα διψασμένα, να πιω κι εγώ κι ο μαύρος μου, που'ρθαμε από τα ξένα».

Τριάντα δυο σταμνιά 'θγαλε η κόρη απ' το πηγάδι κι απάνω στα τριάντα δυο αρχίσιε να κλαίει. —Κόρη, τί έπαθες και κλαίς; μπα το νερό λυπάσαι; Αν το λυπάσαι το νερό, εγώ να το πληρώσω. Αν κλαίς και για τον κόπο σου, να σου φρονέ πληρώσω» —«Δεν κλαίω για τον κόπο, μήτε και για τον κόπο, μα κλαίω για τον άντρα μου που'ναι μακριά στα ξένα» —«Πές μου σουσούμια του κορμιού κι αν είδα γ'ώ σου λέω».

—«Είναι μακρύς, είναι λιγνός, είναι σφιχτοζωσμένος κι από μακριά του φαίνεται πως είναι ανηρωμένος» —«Κόρη, εγώ'μαι ο άντρας σου, εγώ'μαι ο καλός σου, και πάψε τώρα πια να κλαίς και γιάνε τον καημό σου»
ΜΑΡΙΑ ΣΥΜΒΟΛΑΚΗ
Άνω Βιάννος
(1) στενοχωρήθηκε πολύ

Η ΦΟΥΝΑΡΑ

ΕΝΑ ΠΥΡΟΛΑΤΡΙΚΟ ΕΘΙΜΟ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥ Κ. ΓΙΩΡΓΗ Ν. ΘΕΟΔΟΣΑΚΗ

ΥΠΑΛΛ. ΟΤΕ

ΜΕΛΟΥΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

Αφηγήσεις: ΖΩΗ Ν. ΘΕΟΔΟΣΑΚΗ ΧΟΝΤΡΟΣ ΒΙΑΝΝΟΥ
ΜΑΡΙΑ ΓΟΥΡΝΙΕΖΑΚΗ ΛΟΥΤΡΑΚΙ ΒΙΑΝΝΟΥ
ΠΑΠΑ ΑΝΤΩΝΗΣ ΓΟΥΡΝΙΕΖΑΚΗΣ ΛΟΥΤΡΑΚΙ ΒΙΑΝΝΟΥ

2ο (τελευταίο)

Το ότι όμως η φωτιά υπήρξε μέσο αναγγελίας και συνεννόησης, μας είναι γνωστό από πολύ παλιά. Η ΜΕΓΑΛΗ ΘΗΣΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ, τόμος 6ος σελίδα 1130, αναφέρει τα εξής:

«Ήταν απίστευτο το γεγονός για τη γέννηση του Προδρόμου και το ανακούνασαν στα χωριά της Παλαιστίνης ανάθοντας φωτιές από θουνό σε θουνό»

Επίσης στην Τραγωδία του ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ (μετάφραση Μελαχρινού στίχοι 8—10)

«Και τώρα καρκερώ της φλόγας το σημάδι, το ανάμμα της φωτιάς που μήνυμα θα φέρει από την Τρώαδα και θα λείπει το πάρισμό της»
Και στίχος 30

«Η Τροία επέαρθη, όπως το λεν οι φωτιές ξάστερα»
Επισημαίνω ακόμη, πως οι Κρητικοί αποδίδουν στη

φουνάρα «προφυλακτικές ιδιότητες». Γι αυτό, το θράδυ της Ανάστασης, θγάζουν από τα χέρια τους τα δαχτυλίδια που φορούσαν όλη τη Μεγαλοβδομάδα, τα πετούν στη φουνάρα να καούν για να μην θγάζουν παρανοχίες.

Έτσι, οι υχοκόπτες της προηγούμενης εποχής ήταν μαγικοθησκευτικές ενέργειες, συνδυασμένες με ομοιοπαθητική μαγεία.

Προφυλακτική επίσης ιδιότητα απέδιδαν στη στάχτη της φουνάρας, για αυτό την μάζευαν την επόμενη μέρα και μ' αυτήν «κούκιζαν» (ράνιζαν) τα κουκιά και τους κήπους για να μην πιάσουν ψύλλους.

Τα παλιά τα χρόνια, όταν κούκιζαν τα κουκιά και τους κήπους με στάχτη έλεγαν και την εξής σοφή γητεία:

«Ο Νανανάς ψυχομαχεί κι η Νανανού του λέει:
Τα παιδιά είναι α τα κάμα;

—Κάθε Τρίτη και Σαββάτο, κούκιζε τα με τον άθιο» (στάχτη)

Από το ότι επικαλούνταν τη Θεία χάρη της Ανάστασης, για να κάμει το θαύμα της και να ξεράνει το δεντρό, φαίνεται καθαρά πως η Ανάσταση έχει λυτρωτικό και καθαρήριο χαρακτήρα και πως η συμμετοχή της θείας χάριτος έδιδε στους πιστούς μια χριστιανική και ειρηνική λύση.

Επίσης και στους αρχαίους Έλληνες η φωτιά είχε λυτρωτικό και καθαρήριο χαρακτήρα. Είχαν τη γνώση «θεοκρισία». Η φωτιά δηλαδή και η αντοχή τους σ' αυτήν θα μπορούσε να αποδείξει αν ήταν άθωο ή όχι. Πληροφορία για αυτό έχουμε απ όλην αρχαία τραγωδία, την ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΤΟΥ ΣΟΦΟΚΛΗ, που ο φύλακας για να αποδείξει την αθωότητά του, λέει στο βασιλιά:

«Ημαστε λοιπόν έτοιμοι να πιάσουμε στα χέρια και πυρωμένα σίδερα, και στη φωτιά να μπούμε και να ορκιστούμε στους Θεούς, πως ούτε εμείς οι ίδιοι το κάναμε, ούτε ξέρομε ποιός σκέφτηκε το πράμα ούτε ποιός το ξετέλεσε».

ΑΝΤΙΓΟΝΗ του ΣΟΦΟΚΛΗ στίχοι 264—267, εκδ. Ι. Ζαχαρόπουλος μετάφραση Κ. ΜΑΝΟΣ.

Το έθιμο της φουνάρας ανήκει στα ΠΥΡΟΛΑΤΡΙΚΑ ΕΘΙΜΑ.

Επειδή τα Πυρολατρικά Εθιμα τα συναντούμε και σε όλους λαούς χαρακτηρίζονται από τη Λογογραφία και «ΥΠΕΡΘΕΝΙΚΑ». Συνοπτικά λοιπόν, η φουνάρα της Κρήτης είναι ένα πυρολατρικό έθιμο, που συμβολίζει το κάψιμο του Ιούδα, έχει προφυλακτικές ιδιότητες, λυτρωτική, καθαρήτική και αποτρεπτική σημασία, ενώ σε παλαιότερες εποχές, χρησιμοποιήθηκε σαν μέσο για συνεννόηση και αναγγελία της Ανάστασης.

Εκείνοι που φεύγουν

ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΧΑ ΓΕΩΡΓ. ΚΟΝΤΑΚΗ

Πέθανε στην Αθήνα τον Απρίλιο σε ηλικία 84 ετών και κηδεύτηκε στον Πεύκο Βιάννου η Πηνελόπη Χα Γ. Κοντάκη, μητέρα του συνεργάτη μας κ. Ιω. Κοντάκη και πέντε ακόμη παιδιών. Την κηδεία της παρακολούθησαν πολλοί κάτοικοι του Πεύκου και άλλων χωριών της επαρχίας μας. Επικήδειο εκφώνησε ο καθηγητής Κ. Στεφανάκης, που αναφέρθηκε στις δοκιμασίες και τις οδυνηρές εμπειρίες της ζωής της, από την πρώτη παιδική ηλικία που έμεινε ορφανή (με τις τέσσερις μικρές αδελφές της), στις δυσκολίες που αντιμετώπισε για τη συντήρηση, ανατροφή και μόρφωση των έξι παιδιών της και στις βασανιστικές αρρώστιες που γνώρισε στην τελευταία περίοδο της ζωής της. Ανάμεσα στα άλλα είπε χαρακτηριστικά: «...Κι όμως εσύ πάλεψες με χίλιες δυο δυσκολίες κι αναδείχτηκες αληθινή ηρωίδα. Αποκορύφωμα της τραγικότητας της ζωής σου ήταν η εκτέλεση του άντρα σου από τους Γερμανούς, σχεδόν μπροστά στα μάτια σου, όταν ήσουν γύρω στα 40 χρόνια της ηλικίας σου, και λίγες ώρες αργότερα έφερνες στη ζωή το έκτο σου παιδί, πρόωρα από την υπερβολική συγκίνηση και τις φοβερές μέρες της καταστροφής της επαρχίας μας τότε, μπορούν να καταλάβουν κάπως το δράμα της ζωής σου και τον ηρωισμό σου για να ξεπεράσεις τη φοβερή αυτή δοκιμασία».

Και δεν λύγισες. Και στάθηκες ήρωας και πάλεψες, για να τακτοποιήσεις όλα σου τα παιδιά όσο καλύτερα μπορού-

μία βασανιστική πορεία 84 ετών, γεμάτη ποικίλες δοκιμασίες, ξαναγυρίζεις στον τόπο που γεννήθηκες, για να βρεις σ' αυτόν την ανάπαυση και την ησυχία που δεν γνώρισες στη ζωή σου...».

Κ. Σ.

ΜΑΝΩΛΗΣ ΝΙΚ. ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ

Πέθανε στην Αθήνα στις 10 του Μάη και κηδεύτηκε στις 12 ο συνταξιούχος αγρονόμος Μανώλης Νικ. Στρατάκης από την Άνω Βιάννο, 76 χρόνων. Η προσωπικότητά του ήταν μια σύνθεση από ισχυρό πνεύμα κι αγαθότητα, από υψηλό ήθος κι απέραντη καλοσύνη, από λεπτότητα συμπεριφοράς κι ανυποχώρητη θέληση. Σε όλη του τη ζωή θυσίαζε τον εαυτό του προκειμένου να προστατέψει τους άλλους, τους αδύνατους.

Σπάνια όλα τα παραπάνω στοιχεία συνυπήρξαν σε τέτοιο βαθμό που ν' αφήσουν πίσω τους, στην κοινή συνείδηση την αίσθηση του ακεραίου. Πρώτο παιδί της πολυμελούς οικογενείας του Νικολάου Στρατάκη και της Μαρίας του γένος Παπαγιαννάκη, τέλειωσε το γυμνάσιο στο Ηράκλειο με βαθμό απολυτηρίου άριστα. Διορίζεται γραμματέας του Αγρονομείου Βιάννου — με έδρα τότε τον Πεύκο, για να γίνει αγρονόμος ύστερα από μερικά χρόνια και να γράψει στα αγρονομικά χρονικά μοναδική ίσως ιστορία, πηγαίνοντας κόντρα στις σωματικές του δυνάμεις που είχαν τεθεί σε φοβερή δοκιμασία από σπαστική κολίτιδα — που τον συντρόφειε ως τον τάφο —, χωρίς να μπορεί ν' απολαύσει σε κάποιο ικανοποιητικό βαθμό τις χαρές της ζωής, επιτελεί το χρέος του προς κάθε κατεύθυνση με τρόπο απόλυτο. Ο ισχυρός φιλικός μας δεσμός μου έδινε την ευκαιρία να παρακολουθώ με θαυμασμό τα δύσκολα βήμα-

τα του την περίοδο μετά το 1946. Στο Αρκαλοχώρι σε πολλές περιπτώσεις που η έντιμη άσκηση των καθηκόντων του ερχόταν σε σύγκρουση με τα συμφέροντα των «κρατικών — παρακρατικών» της εποχής και των λογής λογής τραμπούκων αυτό το μικροκαμωμένο σώμα αποδείχτηκε πολύ μεγάλο ανθρώπινο μέγεθος. Καμιά δύναμη, καμιά μέθοδος δεν τα κατάφερε να του επιβάλει υποχώρηση έστω κι ένα χιλιοστό του μέτρου στο δρόμο προς την επιβολή του δικαίου και της τάξης. Αποτελεί κοινή παραδοχή στο Αρκαλοχώρι πως χωρίς το Στρατάκη δεν θα είχε συντελεστεί το τεράστιο έργο των καλλιέργειών που είχε βασιστεί ουσιαστικά στο δικό του έργο. Το ίδιο ακριβώς ασύδοτο παρακάτος — μόδα της τότε εποχής — αντιμετώπισε με το ίδιο σθένος κι αγωνιστικότητα στις κρίσιμες αγροτικές περιοχές της Ιεράπετρας, Χερσονήσου, Μοιρών και των Χανίων με τα ίδια ευεργετικά για το σύνολο των κατοίκων αποτελέσματα. Το έργο του σ' όλες αυτές τις περιοχές του έχει αναγνωριστεί.

Αισθάνομαι τώρα που χάθηκε το κενό που άφησε στο χώρο της υψηλής ανθρώπινης παύτητας, θλιβόμαι που δεν θα τον ξαναδώ και συμμετέχω λυπημένα στο πένθος των αδελφών του και των άλλων δικών του.

Μανώλης Μακράκης

«ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»

Μηνιαία Έκδοση στην ύπηρεσία
δλων των Βιαννιτών

Έκδοτης — Διευθυντής
Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ
Όδος 1866 άριθμ. 110, τηλ. 282.808

Φιλολογική έπιμέλεια κειμένων
Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ

Υπεύθυνος Τυπογραφείου
ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ
Έβανς 83 (Στόα Μουρτζή) τηλ. 242.040

Ετήσιες συνδρομές

Ίδιωτών δρχ. 300
Κοινοτήτων—Σχολείων — Ένοριών » 400

Έμβόματα: Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗ
Έπιστολές γιά τήν ύλη:

Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗ: 1866 άρ. 110 Έράκλειο

Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗ: Καποδιστρίου 39 Έράκλειο
Χειρόγραφα δημοσιεύμενα ή μή δέν έπι-
στρέφονται. Τά ένυπόγραφα άρθρα έκφράζουν
τις άπόψεις των συγγραφέων.

(Εικόνες του χδές)

Οι βρύσες του χωριού μας

Γράφει ο Αντώνης Εμμ. Στιβακτάκης

2ο

Τα «καφενεία των γυναι-
κών» μεταφέρθηκαν από τις
φυσικές πηγές στα κουτσου-
νάρια του Χόντρου. Βέβαια
οι γυναίκες ήταν τώρα πιο
συγκρατημένες και προσεχτι-
κές στις συζητήσεις τους, γι
ατί γίνονταν κάτω από τα
μάτια και τα αυτιά των αν-
δρών που κάθονταν στα γύ-
ρω από τα κουτσουνάρια κα-
φενεία.

Το κουτσουνάρι που ήταν
στη δική μας γειτονιά και
το φράγκικο κουτούτο που
βρίσκεται λίγο πιο κάτω, α-
ποτελούσαν το κέντρο των
παιγνιδιών μας στα παιδικά
μας χρόνια. Πόσες φορές
τα κουτσουνάρια αυτά μας

«έβγαλαν» τρικούβερτο ξύ-
λο, όταν επιστρέψαμε στα
σπίτια μας μουσκεμένοι ύ-
στερα από κάποιο θεαματι-
κό «μπουγέλωμα»! Πόσες
άλλες φορές σπάσαμε και
κάποιο σταμνί με πετροβο-
λήματα από μακριά χωρίς
να μας αντιληφθούν και πό-
σες άλλες κοκκίνισαν το
αυτί μας, γιατί μας αντιλή-
φθηκαν έγκαιρα και δεν μπο-
ρέσαμε να ξεφύγουμε.

Πόσες άλλες φορές κυνη-
γήσαμε τα ζώα των συμπα-
θητικών χωριανών μας
την ώρα που τα πτότιζαν
στο Κουτσουνάρι και πόσες
φορές αυτοί χτύπησαν αγα-
νακτιαμένοι τις πόρτες των
σπιτιών μας, για να κάνουν
παράπονα στους γονείς μας
για τη συμπεριφορά μας αυ-
τή, εξασφαλίζοντάς μας για
άλλη μια φορά «παρά μία
τεσσαράκοντα»! Πόσες φο-
ρές πάλι ανοίγαμε τα κου-
τσουνάρια της γειτονιάς μας
κι αφήναμε το νερό να τρέ-
ξει πολλή ώρα στο αυλάκι
(τον καταπότη όπως λέγα-
με), μέχρι να φτάσει στο
διπλανό χωράφι! Εκεί καθέ-
νας από μας είχε αναστήσει
το δικό του περιβολάκι, το
δικό του ανθόκηπο. Καθώς
θλέπαμε ταλουλούδια μας
να μεγαλώνουν νιώθαμε σαν
να ξεριζώνουμε κι εμείς
μαζί τους. Κι όταν έφτανε η
ώρα της σποράς και ο ιδιο-
κτήτης αυτού του κηπίματος
ξεριζώνε ό,τι είχαμε δημι-
ουργήσει παίζοντας, νιώθα-
με σαν να ξεριζώνε την ίδια
την καρδιά μας. Και περιμέ-
ναμε με αγωνία να ρθει το
καλοκαίρι, να θεριστεί το

στάρι, για ν' αρχίσουμε πάλι
αυτό το παιγνίδι της δη-
μιουργίας από την αρχή.
Πόσες άλλες φορές οι Μαρί-
ες του χωριού μας πήγαν
να φέρουν από τα κουτσου-
νάρια αυτά το αμίλητο νε-
ρό την παραμονή του Κλη-
δόνου, τότε που ζούσαν ακό-
μη όλα τα έθιμα του τόπου
μας και μύριζαν με το άρω-
μά τους το είναι μας Αλή-
θεια, πόσα ακόμη μπορού-
με να θυμηθούμε και να
γράψουμε!

Τα τελευταία δέκα χρό-
νια το χωριό μας απέκτησε
γεωτρήση, σύγχρονο δίκτυο
ύδρευσης και το νερό έφτα-
σε μέχρι την κουζίνα του
κάθε χοντριάου σπι-
τιού. Τα κουτσουνάρια,
που κάποτε είχαν παρα-
γκωνίσει τις φυσικές πηγές,
παράγκωνίστηκαν κι αυτά
με τη σειρά τους από τις
βρύσες κουζίνας. Σήμερα
τα αντικρίζεις με πόνο έρη-
μα και μόνια, έτοιμα να κα-
ταρρεύσουν, θυμίζοντας ό-
μως όμορφες στιγμές σ' ε-
κείνους που τα πρόλαβαν
στις δόξες τους.

Δυστυχώς ο τεχνικός πο-
λιτισμός, που κανείς δεν αμ-
φισθητεί ότι συντελεί στη
θελτίωση της ανθρώπινης
ζωής, συνδυάζεται συνή-
θως με τον παραμερισμό, τη
λησμονιά της παράδοσης.
Το τραγικό σ' αυτή την πε-
ρίπτωση είναι ότι ο τεχνικός
πολιτισμός και η πρόοδος,
αν και μπορούν να συνυπάρ-
ξουν με την παράδοση χω-
ρίς το ένα να αποθεί εις
θάρος του άλλου, δυστυχώς
δεν γίνεται σοβαρή προσπά-

θεια να συμβεί αυτό.

Ποιός ξέρει τι μας επιφυ-
λάσσει ακόμη το μέλλον! Ί-
σως και οι θρύσες κουζίνας
αντικατασταθούν κάποια
μέρα με κάτι πιο σύγχρονο
ή ίσως καταργηθούν εντε-
λώς, γιατί δεν θα έχουμε
καθόλου ανάγκη από νερό.
Θα γίνουμε έτσι που πάμε
«υπερφυσικά» όντα, χιτί-
ζοντας σταθερά τον πύργο
της σύγχρονης Βαβέλ, που
θα αποτελέσει θέβεια και
την οριστική πνευματική
και υλική καταδίκη μας
κι ίσως μας οδηγήσει και
στην αυτοκαταστροφή.

Όταν βρεθώ στο χωριό
μου, συνηθίζω να τριγυρνάω
στις εξοχές, στις ακροποτα-
μιές του, απολαμβάνοντας
την πιάλιά, την πρωτόγονη
ομορφιά του Σ' ένα τέτοιο
περίπατο πέρασα από τη
Μουντρουλιανή θρύση, που
βρίσκεται στις όχθες ενός
από τους ποταμούς του χω-
ριού μου. Είναι πραγματικά
ειδυλιακό το μέρος εκείνο.
Γύρω τα χλωροπράσινα δέν-
τρα, τα πουλιά που κελα-
ηδούν, το ξερό ποτάμι. Στις
όχθες του οι ανθισμένες πι-
κροδάφνες, οι μυρτιές, οι ψη-
λές ιτιές. Κοντά στην πηγή
ο γερο—πλάτανος σοβαρός
και πανύψηλος. Αν είχε μι-
λιά, πόσα θά είχε να πεί
και πόσες φορές οι αηδονί-
σιες λαλιές των πουλιών που
φάλευαν στα κλαδιά του ε-
νώθηκαν με το κελάρυσμα
του νερού και τα τραγούδια
των κοριτσιών που έπαιρ-
ναν νερό από την πηγή, δη-
μιουργώντας μια πρωτότυ-
πη αρμονία. (συνεχίζεται)

Ο ΦΙΛΟΣ ΜΟΥ ΚΙ Ο ΑΪ ΓΙΩΡΓΗΣ

Του Γιάννη Νεραντζάκη

Ο φίλος μου ο Μιχαλιός, εί-
χε με τον Αΐ—Γιώργη, πολι-
ές ιστορίες, παλιά νταβαντού-
ρια. Φτωχός, βρασιλιμένος,
προσπαθούσε όπως μπορούσε,
να σταθεί στα πόδια του.
Φτώχειες και κακομοιριές τό-
νε χτυπούσαν, μπόρες κι α-
στροπελέκια πέφταν στο σπι-
τι του. Το βάσταζε παλικαρί-
σια, αντιστάθηκε αντρειωμέ-
να σ' όλες τις αναποδιές, σ'
όλους τους κινδύνους. Τήν ώρα
που όλοι τρέμανε και λου-
φάζανε, αυτός ατζοπατούσε,
αξυπόλητος και ματωμένος με
σα στ' ακάθια, στους τσοούρ-
λους και σ' ασπαλάθους.
Μούρη με μούρη τον είδε
τον μαυροχάροστο, πολλές
φορές. Σε γρονιτένια αλώνια
παλέψανε. Μάτωσε το στήθος
του, δάκρυα τρέχανε τα μάτια
του, βουϊζάνε τ' αυτιά του,
μα τα κατάφερε ο φίλος μου
ο Μιχαλιός.

Πολέμησε αμοναχός του,
σαν το Διγενή, κι από κιανέ-
να δεν αποζητούσε λύπηση
μήδε οικτιρμό. Πόνεσε, κτυπή-
θηκε, αδικήθηκε, δάκρυα τρέ-
χανε απ' τα μάτια και την
καρδιά του.

Αυτός λεβέντικα το παίζε
το λυράκι που κι ετραγουδού
σε:

«Τρέχουν τα μάτια δάκρυα,
αφήστε τα να τρέξουν,
κιανένα δεν πειράζουμε,
μόνο τη γής θα βρέξουν».

Ας είναι παίνομε στην ι-
στορία μας...

...Πολλά χρόνια, πριν απ'
το μεγάλο πόλεμο, φτωχό
νεαρό παλικαριέ ο φίλος μου
ο Μιχαλιός, περνούσε από τη
Λιγούρτινο κι είδε τον καπε-
τάν Κουμή καβάλα πάνω σε
μια όμορφη φοράδα. Τήν έ-
βαλε στο μάτι, και μια σκοτει-
νή νύχτα, μαύρα μεσάνυχτα,
τ' άνοιξε τ' αχούρι του Κου-
μή και του κλειψε την όμορ-
φη φοράδα. Τήν ώρα που
την κουβαλούσε ξέστρωτη,
αυτή χλιμίντρισε, ζύπνησε ο
Κουμής, άρπαξε την πιστόλα
του, και του την άναψε στο
σκοπίδι. Δεν τους βρήκε η
μπάλα, μα ο Κουμής τους κυ-
νήγησε, κι ήπιανε πουλιά
στον αέρα, κι ο φίλος μου ο
Μιχαλιός λέει: Τήν πατήσαμε.
Άλλα βόλια όμως δεν είχε η
πιστόλα του Κουμή, στη βιά-
ση—του δεν πήρε. Τρέχει
η φοράδα, τρέχει κι ο Κου-
μής, και περνούσε μπροστά
από το ξυμνονάστηρο τ' Αΐ—
Γιώργη του Βαγιωνίτη.

«Αΐ—Γιώργη μου, σύντρα
μέ μου να γλυτώσω κι ό,τι λε-
φτά πιάσω από τη φοράδα,
θα σου τα φέρω». Κάνει το
τάμα ο Μιχαλιός. Εγλύτωσε ο

Μιχαλιός. Το γρήγορο άτι νί-
κησε τον άνθρωπο. Το άδικο
νίκησε το δίκιο.

Πέρασαν μέρες, κι ο Μι-
χαλιός πήρε τη φοράδα κι έ-
να πετεινό μεγάλο και πήγε
στο παζάρι στ' Ασήμη να τα
πουλήσει.

— Δέκα χιλιάδες δραχμές ο
πετεινός και πεντακόσες δρα-
χμές η φοράδα, φώναζε.

— Κουζουλός ντίπι είναι φαί-
νεται τούτσος, ελέγανε όσοι
τον ακούσανε.

— Πάρε πεντακόσες δραχμές
και δώσ' μου τη φοράδα, του
λέει ένας.

— Δεν τα πουλώ χωριστά.
Μαζί τα πουλώ.

— Μα κουζουλός είσαι, κου-
μπάρε;

— Κουζουλός είμαι, μαζί τα
πουλιά.

Γέλαγε ο κόσμος μαζί του,
που τ'ανε κι η φοράδα κι ο
πετεινός καλό πράμα, και τε-
λικά τα πουλήσε.

...Ήταν προπαραμονή τ'
Αΐ—Γιώργη. Έκανε τον
αδιάφορο, τον αξέγνοιο, τον
περασάρη, και πήγε στον Αΐ—
Γιώργη το Βαγιωνίτη, να
του πάει το τάξιμο. Έβγαλε
το μαντήλι του, μήπε μέσα,
άναψε κεράκια δυό, πλήρσισε
την εικόνα και κοίταξε τον Ά
γιο.

— Αφέντη Αΐ—Γιώργη, μου
σύντραμε, με βοήθηδες, σου
'φερα την πάρτη σου...

Βγάνει το πεντακοσάρι και
τ' αφήνει στην εικόνα του Α-
γίου. Ο Αΐ—Γιώργης, καβά-
λα στο δικό του τ' άλογο, γα
λήνιος, γεμάτος λάμψη, με
την αστραφτερή ρομφαία στο
δεξι χέρι, τους κοιτάζει. Πάει
αυτός να φύγει, αλλά πού;...
Έχει κοκαλώσει εκεία που
'στεκε. Κρυγιός ιδρώτας τόνε
λουζει.

— Αΐ—Γιώργη, πεντακόσες
δραχμές την ήδωκα τη φορά-
δα, τ' ακούς; Πού να ξεκολλή-
σει... Ο Αΐ—Γιώργης τόνε
ξανοίγει ήρεμος, ίσα στα μά-
θια. Καταχτυπά η καρδιά του
Μιχαλιού. Τον άγιο δεν μπο-
ρεί να τόνε ξεγελάσει. Τουτε
σάς τσι δουλειές ήκανε στα
νιάτα του. Αφήνει στην εκ-
κλησία όλα τα λεφτά που πή-
ρε, κι ορκίστηκε, μπλιό, μπλιό
κακά στο πιπί!!!

Κι έστρωσε στην τίμια
δουλειά ο φίλος μου ο Μιχα-
λιός, και κάνει και κάθε χρό-
νο τσ' άρτους στον Αΐ—
Γιώργη. Και γίνηκε μεγάλος
και τρανός. Πήρε μια όμορφη
γυναίκα, ήκαμε οικογένεια.
Ζει τώρα με την όμορφη θυ-
γατέρα και το γιό του, λεβέν-
της και τιμημένος...

Αυτά θυμήθηκα, και σηκω-
θήκαμε οφέτος και πήγαμε
στο δικό μας τον Αΐ—Γιώρ-
γη τον Βαγιωνίτη, όπως το
λέμε κι εμείς το παμπάλαιο
εκκλησιά μας, απέναντι από
το καταγάλο Λιβυκό, δίπλα
στη βρύση, στις μερτιές και
τα περιβόλια.

Καλλίφωνοι σαν τ' αηδόνια
στη ρεματιά, ο παπα—Διο-
μήδης κι ο παπα—Γιάννης,
ψάλλουν τα κατορθώματα
του μεγάλου αγίου. Οργιάζε
η φύση όμορφιές, μυρωδιές
και λουλούδια. Κρυγιά νερά
κραταλίζουνε στα ρυάκια, οι
πιστοί, όμορφοντυμένοι σταυ-
ρισκοπιστώνται μ' ευλάβεια.
Στολισμένο τ' όμορφο εκκλη-
σάκι με μερτιές, τριαντάφυ-
λα κι αγριολούλουδα, μοσχο-
βολάει.

«Ως των αιχμαλώτων ελευθε-
ρωτή, και των πτωχών υπερα-
σπιστής, ασθενούντων ια-
τρός, βασιλέων υπέρμαχος,
Τροπαιοφόρε, μεγαλομάρτυς,
Γεωργιε...» ψάλλουν οι καλλί-
φωνοι μάλτες.

Ολαγάλανο, μοσχοβολά πα-
ρακάτω τ' όμορφο Λιβυκό.
Λευκές βαρκούλες ζυγραφι-
ζουν άσπρες γραφικές εικόνες
πάνω του, όμορφοι γλάροι
φτερουγίζουνε γύρω οι πετρο-
πέρδικες, οι κοτσουφοί, τ' αη-
δόνια συνοριζούνται ποιά θα
πεί το πιο γλυκό τραγούδι,
και τ' ανεκατώνουν όλα δη-
μιουργώντας την αρμονία
της ηρεμίας και της γαλήνης.
Βιάννος 23 Απρίλη 1985

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος
Συκολόγου ενδιαφέρεται, για
την αγορά οικοπέδου με σκο-
πό την ανέγερση Πολιτιστικού
Κέντρου. Όσοι ενδιαφέρον-
ται για τη διάθεση οικοπέδου
ν' απευθύνονται στο Δ.Σ.
του Συλλόγου.

ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΙΣ ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ

Οι ζέστες έχουν αρχίσει και οι κίνδυνοι για
πυρκαγιές μεγαλώνουν. Ας προσέξουμε πολύ ό-
λοι οι κάτοικοι της επαρχίας μας, ώστε να μη
γίνει σ' αυτήν καμία πυρκαγιά. Η αντιμετώπιση
του μεγάλου κινδύνου θα εξασφαλιστεί με το
ενδιαφέρον όλων μας.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΗΝ ΚΕΡΑΛΙΜΕΝΙΩΤΙΣΣΑ
Του Βαγγέλη Μιχελινάκη

6ο (τελευταίο)

Η μοιβή πληρωνόταν απευ-
θείας από τον ενοικιαστή Νι-
κόλαον Κονταζάκη κάτοικον
Καλαμίου Βιάννου. Οι αποδεί-
ξεις άσκαλε κρατούνται από
τον δάσκαλο Εμμ. Καδιανά-
κη, που όπως μου ειπε ευρέ-
θησαν εις Άγιον Νικόλαον
Λασιθίου, που ήταν στην Επισ-
κοπή Πέτρας εις Νεάπολιν.
(Σημ. Β.Ν. Σε μια τέτοια α-
πόδειξη, που υπογράφει ο
Γεώργιος Σωχωράκης, με
χρονολογία 31 Ιανουαρίου
1899, αναγράφεται και το
σωστό όνομα της Μονής «Κε-
ραλιμενιώτισσα»).

Μετά την απελευθέρωση
της Κρήτης από τα τουρκικά
στρατεύματα, η Επισκοπή
Αρκαδίας μετεφέρθη εις Αγί-
ους Δέκα το έτος 1900 με το
νόμο 246 της Κρητικής Πολι-
τείας, και ηεπαρχία Βιάννου
προσηρτήθη στην Επισκοπή
Πέτρας Μεραμπίου. (Ο επι-
σκοπος Νικόδημος Καταρά-
κης με την μετάθεσή του
στους Αγίους Δέκα, στις 6

Δεκεμβρίου ημέρα του Αγίου
Νικολάου αποχαιρέτισε με
συγκινητικό λόγο το λαό της
Βιάννου στην εκκλησία του
Αγίου Γεωργίου προκειμένου
να φύγει την επομένη για
τους Αγίους Δέκα. Γυρίζον-
τας όμως από την εκκλησία
στην Επισκοπή έπαθε συμφο-
ρη από την λύπη του, ό-
πως όλοι πιστεύουν, που θα
μγκατέλειπε την Βιάννο. Πέ-
θανε στις 12 Δεκεμβρίου 1900
και ο τάφος του βρίσκεται
στην Αγία Μονή).

Από τότε τα κτήματα της
Κεραλιμενιώτισσας ενοικιά-
ζονταν από την επισκοπή Πέ-
τρας μέχρι το έτος 1921 περί-
που, που παρεωρήθησαν
δια νόμου στο Ταμείον Εφέ-
δρων Πολεμιστών Νομού Λα-
σιθίου. Αυτό επούλησε ορι-
σμένα χωράφια τότε για α-
ναστήλωση του Ταμείου σε
εφέδρους, την δε υπόλοιπη
περιουσία γύρω από την Μο-
νή ενοικίαζε το Ταμείον μέχρι
το 1957, που συστήθη επι-
τροπή από τον Πρόεδρο του

εφεδροταμείου, από τον επαρ-
χιακό γεωπόνου Παρίση κι α-
πό μένα σαν Πρόεδρο της
κοινότητας Καλαμίου, στην
περιφέρεια του οποίου ανή-
κει η Μονή. Τήν κατανειμάμε
σε οκτώ ίσες μερίδες και εδό-
θη σε οκτώ ακτήμονες γεωρ-
γούς με ευκολία πληρωμής, η
δε εκκλησία παρεωρήθη εις
την ενορία Αγίου Γεωργίου
Καλαμίου με ένα στρέμμα γής
γύρω από την εκκλησία.

Αυτή είναι η ιστορία από
την παράδοση της Μονής Κε-
ραλιμενιώτισσας, όπως μου
την διηγήθηκαν χωριανοί μου
προχωρημένης τότε ηλικίας
που ζεσταινόμεθα στο μαγκά-
λι, όπως γράφω στο πάνω.
ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΜΙΧΕΛΙΝΑΚΗΣ

Καλάμι Βιάννου
1. Σημ. Β.Ν.: Η ονομασία
«Λάπα» από τους Λιάπη-
δες ασφαλώς οφείλεται σε
παρετυμολογία. Αξίζει όμως
να ερευνηθεί το θέμα για
την πραγματική προέλευση
της ονομασίας αυτής.

ΟΔΙΚΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ

STAR

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ

SERVICE ΕΠΕ

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΙΣΤΩΝ

ΚΟΝΤΑ ΣΑΣ
ΟΤΑΝ ΑΚΡΙΒΩΣ
ΤΗ ΧΡΕΙΑΖΕΣΘΕ.
ΟΛΟ ΤΟ ΧΡΟΝΟ,
ΟΛΟΚΛΗΡΟ ΤΟ 24ΩΡΟ
Σ' ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΕΝΤΕΛΩΣ ΔΩΡΕΑΝ.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΞΥΠΗΡΕΣΗ
ΚΝΩΣΤΟΥ 135
ΤΗΛ. (081) 233436
238.518 & 228.333

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ
ΠΛ. ΚΑΛΕΡΓΩΝ 23
☎ 226342 - 229229
TELEX. 2 6 2 6 6 6

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

● Συνέχεια απ' τη σελίδα 1 των υπηρεσιών της Νομαρχίας, με αντικειμενικά κριτήρια και προς όφελος του συνόλου των παραγωγών και της εθνικής οικονομίας, ως φροντίσουν να δώσουν σύντομα την

πιό σωστή λύση.

Στο μεταξύ να δοθεί ρεύμα αμέσως στη γεωτρήση Φωνιάλα, για να λειτουργήσει απρόσκοπτα και να μειωθεί το κόστος του νερού.

ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ - ΛΥΚΕΙΟΥ

Πραγματοποιήθηκε σύσκεψη του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων με το προσωπικό των Γυμνασίου και Λυκείου. Πήρε μέρος και ο Διευθυντής του Γυμνασίου. Εξετάστηκαν όλα τα προβλήματα που απασχολούν τα σχολεία, τα οποία αναφέρθηκαν σε ανακοίνωση του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων. Γι' αυτά έγινε και επίσκεψη στον κ. Νομάρχη, ο οποίος υποσχέθηκε να ενεργήσει για την επίλυσή τους.

Διαίτερα η ανάγκη της διάνοξης δρόμου για την πρόσβαση του λεωφορείου προς την αυλή του Γυμνασίου. Για τη σχετική μελέτη της διάνοξης του δρόμου αυτού υποσχέθηκαν οι τεχνικές υπηρεσίες να την παραδώσουν σύντομα, αλλά όπως διαπιστώθηκε δεν είχε γίνει τίποτα μέχρι την ημέρα της σύσκεψης. Ας σημειωθεί ότι ο σύλλογος δήλωσε στον κ. Νομάρχη ότι αναλαμβάνει να πληρώσει τα καύσιμα.

ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΗ ΠΛΑΚΑ ΣΤΗ ΣΥΜΗ

Η πρόταση των Β.Ν. να χρησιμοποιηθούν τα χρήματα που έστειλε η κ. Τζίνα Μιχαλάκη Λεβέντη στην Κοινότητα Κάτω Σύμης, για την τοποθέτηση αναμνηστικής πλάκας της μάχης της Σύμης το 1943, έγινε δεκτή με ξεχωριστή ικανοποίηση.

δρχ., όπως αναγράφεται στη στήλη Δωρεές, και το Κοινοτικό Συμβούλιο Κ. Σύμης πήρε απόφαση για την τοποθέτησή της.

Ας καταβληθούν οι σχετικές προσπάθειες, ώστε μαζί με το Πανεπαρχιακό Μνημόσυνο το Σεπτέμβριο του 1986 να γίνουν και τ' αποκαλυπτήρια της αναμνηστικής πλάκας.

Η κ. Τζίνα Μιχαλάκη — Λεβέντη έστειλε άλλες 5.000

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Βιάννου καλεί κάθε Βιαννίτη και Βιαννίτισσα, να παρευρεθεί την Κυριακή 29 του Ιουνίου και ώρα 11.00 π.μ. στο θρησκευτικό — πολιτικό μνημόσυνο στη μνήμη Βασίλη Βερβελάκη στον τόπο της εκτέλεσής του, στην αγροτική τοποθεσία «Καβούσι». Παράλληλα καλεί κάθε μαζικό φορέα ή κάθε άνθρωπο που θέλει να βοηθήσει οικονομικά στην ανέγερση μνημείου, να απευθύνεται στον Πολιτιστικό Σύλλογο Βιάννου.

κογένειας Βερβελάκη με τα τρία θύματα στην περίοδο του εμφυλίου πολέμου.

Το παιδί μια φούχτα στο σώμα, αλλά γίγαντας στην καρδιά, που με τη στάση του ταπείνωσε τους βασιανιστές τους γιγαντώσμιους μα με καρδιά σκουληκίου. Το Βασίλειό, που με μαυρισμένο το σώμα από το ξύλο, πρησμένο τα μάτια από τις πιέσεις στο κεφάλι, σπασμένα τα χέρια και τα πόδια από τα χτυπήματα για να μαρτυρήσει πού κρύβεται ο αδελφός του και άλλοι κυνηγημένοι, έδωσε το μεγάλο ράπισμα στους άκαρδους βασιανιστές του: «Ξέρω, μα δεν σας λέω». Με αποτέλεσμα να δεχτεί το τελευταίο και θανατηφόρο χτύπημα.

Τη μνήμη του θέλει να τιμήσει με την παραπάνω απόφαση, ανάμεσα στις άλλες δραστηριότητές του, ο Πολιτ. Σύλλογος Βιάννου.

Ας τον βοηθήσει καθένας που νιώθει την εσωτερική ανάγκη για το σκοπό αυτό.

Πιστεύουμε στην καθολική συμμετοχή όλων των Βιαννιτών, γιατί οι άνθρωποι που ξεχνούν την ιστορία τους είναι καταδικασμένοι και να την ξαναζήσουν.

Ο Πρόεδρος
ΜΑΝΟΛΗΣ ΣΠΑΝΑΚΗΣ
Ο Γραμματέας
ΜΑΝΟΛΗΣ ΛΟΥΛΑΚΗΣ
Σημείωση «Β.Ν.»:
Για το Βασίλη Βερβελάκη τα Β.Ν. έχουν αναφερθεί σε προηγούμενα φύλλα τους. Ήταν ο μικρότερος γιός της οικογένειας Βερβελάκη με τα τρία θύματα στην περίοδο του εμφυλίου πολέμου.

ΜΑΧΗ ΜΑΡΑΘΙΤΗ - ΦΟΡΤΕΤΣΑΣ

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ απ' τη σελ. 1 που έβαλε. Είχα δε και την τύχη να έχω συμπαραστάτες και συμπολεμιστές μου, εκτός από τους νεαρούς και γενναίους άνδρες μου, τον αληθινό ήρωα, τον γενναίωτερο άνδρα όλων των ανταρτών της ανατολικής, ίσως και ολόκληρης της Κρήτης, Δημήτρη Παπά, και τους γενναίους, παλαιομαχούς και ακατάβλητους, Ρώσους στρατιώτες. Έτσι κρατήσαμε και νικήσαμε, ενώ οι άλλοι είχαν την κακή τύχη να τραπούν σε φυγή.

ήταν δυνατόν να τον πείσω με λίγα λόγια ότι και οι Ρώσοι ήταν άνθρωποι και δεν ήταν ασάβιλοι, και γι' αυτό δεν ήταν δυνατόν να κρατήσουν και αυτοί, αν ήταν ακάλυπτοι. Σε τέτοια περίπτωση και αυτοί θα ετρέποντο σε φυγή. Δεν υποτίμηθη η συμβολή τους στην έκβαση της μάχης και τη γενναϊότητα τους. Αντίθετα την εξαίρω, όπως φαίνεται, από όσα είπα παραπάνω. Δεν μας έσωσαν μόνον οι Ρώσοι, αλλά προπαντός η οργάνωση του εδάφους και η διεξαγωγή της νικηφόρας μάχης σύμφωνα με τους κανόνες της πολεμικής τέχνης.

(Συνεχίζεται)

ΔΩΡΕΕΣ:

Ο κ. Γεώργιος Ι. Δασκαλάκης έδωσε στον Πολιτιστικό Σύλλογο Αμυρά 2.000 δρχ. για ενίσχυσή του. Ο Σύλλογος τον ευχαριστεί.

ΒΙΑΝΝΟΣ : Στοιχεία και αναμνήσεις από τον πόλεμο και την αντίσταση

● Συνέχεια από τη σελίδα 1 τώρα τον εξοπλισμό του νησιού, δεν είχαν τίποτα κάνει και έμεναν τα αεροδρόμια και τα λιμάνια απροστάτευτα και ανοχύρωτα.

Οι εγγλέζικες αποθήκες, γεμάτες με όπλα και πυρομαχικά, έμεναν ανεξήγητα, θανάσιμα, σφιχτά αμπαρωμένες, με τους Έλληνες φαντάρους άοπλους και τον Κρητικό πατριώτη — πολίτη να ετοιμάζεται να πολεμήσει με λογής λογής μέσα.

Πολλοί Έλληνες αξιωματικοί έμεναν παραγνωρισμένοι και αχρησιμοποίητοι. Πολλοί απ' αυτούς και πολλοί φαντάροι είχαν φτάσει σε ώρα σκληρού πολέμου, πολέμου ύπαρξης, από τα δύο μέτωπα, ιταλικό και γερμανικό, με άδειες για τα σπίτια τους, άδειες αδικαιολόγητες για την κρίσιμη εθνική ανάγκη, με άδειες

επίσημες που τους τις έδωκαν χωρίς να τις ζητήσουν οι ανώτεροι αξιωματικοί τους, με διαταγή του τότε υπουργού Στρατιωτικών Παπαδήμα.

Το τελευταίο 150ήμερο του Μάη τα γερμανικά αεροπλάνα είχαν λυσασάξει. Ξερνούσαν φωτιά και μολύβι μερόνυχτα.

Ανενόχητα από την παντελή απουσία της εγγλέζικης και της ελληνικής αεροπορίας, δεν άφηναν άνθρωπο να ξεμυτίσει.

Οι φλόγες τύλιγαν τις πόλεις και τα χωριά. Η Κρήτη καίγονταν απ' άκρη σε άκρη. Ο κόσμος μεροζημερώνονταν στις τρύπες και στα προχειρο κατασκευασμένα καταφύγια.

Σαν καταλάγιαζαν οι βομβαρδισμοί, έπαιρναν οι μανάδες τα παιδιά και οι άντρες ό,τι μπορούσαν να γλυτώσουν από τα καμένα και καταστραμμένα σπίτια τους και ξεκινούσαν για την επαρχία.

Και γέμιζαν τα μονοπάτια και οι δρόμοι με θλιβερές φαιγγες θλιβερών ανθρώπων, και παντού ακούγονταν το σύθρηνο και το κλάμα.

Το πρωί στις 20 του Μάη βάρσαν οι καμπάνες στα χωριά και ούρλιαζαν οι σειρήνες στις πόλεις.

Ήταν ο τελευταίος συναγεμιάς, που δεν έληξε.

Στη Βιάννο και στην επαρχία ολόκληρη από πολλές κιόλας μέρες είχε σημάνει γενικός συναγεμιάς.

Με τις αναγνωρίσεις τους τα γερμανικά αεροπλάνα, που ανίχνευαν τη νύκτα παραλία μας και το Λιβυκό, είχαν ξετρούμισει και τα ζώα και τους ανθρώπους στα χωριά και σ' όλη την αγροτική περιοχή της επαρχίας.

Οι περισσότεροι έτρεχαν να σωθούν και να περιμαζέ-

ψουν τα αφηνιασμένα τους ζώα.

Αγρότες και ζώα δεν μπορούσαν να ψυχάσουν από τις χαμηλές, επιφανειακές, εκφοβιστικές πτήσεις των γερμανικών αεροπλάνων και εμποδίζονταν φοβερά στο θερισμό και το αλώνισμα των σιτηρών.

Η άμυνα της Βιάννου, πρωτεύουσας της επαρχίας, μα και η οργάνωση της άμυνας της επαρχίας ολόκληρης, ήταν κάτι μεταξύ σοβαροτραγικού και αστείου.

Οι τοπικές αρχές με «άνωθεν» εντολή (ο πρόεδρος της Κοινότητας, ο Διευθυντής Χωροφυλακής, με τον παπά και το δασκαλο και τον αγρόνομο και πολλούς διαλεγμένους προ-

στούς, είχαν σχηματίσει επιτροπή αερόμυας και συζητούσαν τα «ληπτά μέτρα» για την προστασία του «μάχου πληθυσμού».

Πολλές φορές σε αφρόντιστες, πράχειρες «εν μέση οδῶ» συζητήσεις και συσκέψεις, μέσα σ' ένα τρίγυρο από αγρότες περιέργους και φοβισμένους με την πλήρη άγνοια των αθώων, απλών ανθρώπων, του τί συμβαίνει, συζητούσαν τα πιο απίθανα μέτρα προστασίας, τις πιο απίθανες προβλέψεις, ιδιαίτερα για την πιθανή, όπως ακούσταν, πτώση των αλεξιπτωτιστών και τον τρόπο αντιμετώπισής τους.

(Συνεχίζεται)

ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ

Τρία ατυχήματα που έγιναν τον τελευταίο καιρό στην επαρχία βύθισαν σε πένθος πολλές οικογένειες κι άλλες κρατούν σε πολλή ανησυχία.

— Σταν Κερατόκαμπο, στην άκρη του Χοντριγιανού οικισμού, αυτοκίνητο που οδηγούσε ο Γεώργιος Ζουμάκης βρέθηκε ξαφνικά μπροστά σε παιδί τριών χρονών από το Χόνδρο που χτυπήθηκε κι αργότερα πέθανε. Ο οδηγός παρουσιάστηκε στον Εισαγγελέα που του όρισε δίκη κι αφέθηκε ελεύθερος.

— Στην Άρβη ο Εμμ. Ζουμάκης 62 χρονών, στην προσπάθειά του να βάλει μπροστά το μοτέρ του πηγαδιού του για να πατίσει, μπερδεύτηκε

σ' αυτό και έπεσε πάνω του, με αποτέλεσμα να பலτοποιηθεί.

— Αυτοκίνητο που οδηγούσε ο Ζαχαρίας Χαλκιαδάκης, καθηγητής από το Βαχό με επιβάτες 4 μαθητές του Γυμνασίου, σε τροπή του δρόμου προς το Λουτράκι παρεξέκλινε από την κανονική του πορεία και από μεγάλο ύψος έπεσε στον κεντρικό δρόμο. Το θλιβερό αποτέλεσμα ήταν να τραυματιστούν και οι πέντε, οι δύο ελαφρότερα που βρίσκονται στα σπίτια τους, ενώ ο οδηγός και οι μαθητές Ηλιάκης και Κρεβατιανάκης μεταφέρθηκαν σε νοσοκομείο της Αθήνας.

ΔΩΡΕΕΣ

Η Επιτροπή Ανέγερσης Γηροκομείου Βιάννου ευχαριστεί θερμά τους παρακάτω δωρητές που προσέφεραν τα ποσά που αναγράφονται για την αποπεράτωση του Γηροκομείου στην Αγία Μονή.

— Δημήτρη και Ελένη Κολοβού, 5.000 δρχ. στη μνήμη Νίκου Παπαγιαννάκη.
— Μανόλη Τσαγκουρή, 5.000 στη μνήμη του πατέρα του.
— Χρυσάνθη Γ. Σπανάκη 5.000 δρχ. στη μνήμη της μητέρας της.
— Ελευθέριο — Γιώργο Σχινά, 10.000 δρχ. στη μνήμη Νίκου Κατσαράκη.
— Μανόλη Ανδρουλάκη, 5.000 δρχ. στη μνήμη Νίκου Κατσαράκη.

— Γιώργο και Μαρά Συλιγαράκη, 2.000 δρχ. στη μνήμη του αδελφού τους Νίκου Παπαγιαννάκη

— Νίκος και Κατίνα Κατσαράκη, 5.000 δρχ. στη μνήμη Νίκου Κατσαράκη.
— Χρυσάνθη και Χρήστος Αντωνόπουλος, 10.000 δρχ. στη μνήμη του πατέρα τους Νίκου Κατσαράκη.
— Μανόλης και Θεοδώρα Κατσαράκη, 10.000 δρχ. στη μνήμη του πατέρα τους, Νίκου Κατσαράκη.
— Γιώργος και Ρίτα Κατσαράκη, 10.000 δρχ. στη μνήμη του πατέρα τους Νίκου Κατσαράκη.

ΔΙΟΡΘΩΣΗ

(Στο προηγούμενο φύλλο μας (115) σελ. 3 και στο δημοσίευμα του κ. Αντώνη Στιβακτάκη με τον τίτλο «Οι βρύσες του χωριού μου», παράγραφος 4, ο...«δαίμων» του τυπογραφείου αλλοίωσε την ορθότητα των πληροφοριών που δίνονται εκεί για τις χοντριγιανές βρύσες. Γι' αυτό ξαναδημοσιεύουμε το τμήμα της παραγρ. 4 που χρειάζεται διόρθωση).

«...Ο Αποστολιανός εξυηρετόνταν από την Αποστολιανή πηγή, την Πλατανόκουτσούρα όπως την έλεγαν, γιατί τα νερά της έβγαζαν διπλά στον κορμό ενός πλατάνου στις όχθες του Γεροπόταμου. Ο Χόντρος, ο μεγαλύτερος συνοικισμός του χωριού μας που έχει και το ίδιο όνομα, εξυηρετόνταν από την Μουντρουλιανή πηγή σπηλιάκη του Διακονιάρη ποταμού και τα Βρυσαλούδα, που βρίσκεται λίγο πιο έξω από το χωριό στη θέση Κορνάρος και την προτιμούσαν ιδιαίτερα το καλοκαίρι, γιατί το νερό της ήταν πολύ δροσερό, «μπούζι» όπως χαρακτηρίστικά το έλεγαν...».

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

● Με πρωτοβουλία του Πολιτιστικού Συλλόγου Συκολόγου οργανώθηκαν και φέτος τις ημέρες του Πάσχα εκδηλώσεις για τη διατήρηση της παράδοσης.

— Τη Μ. Παρασκευή ομάδες από νέους και νέες έψαλαν τα εγκώμια και στη συνέχεια ανέλαβαν την εκφορά του Επιταφίου.

— Τη βραδιά της Ανάστασης οι νέοι του χωριού ανέλαβαν τη διοργάνωση της φουνάρης και το κάψιμο του Ιούδα.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ

ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ

ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΗ ΜΑΣ

Το Πνευματικό Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Αγίου Νικολάου οργανώνει εκδήλωση στις 17 Μαΐου στο Δημοτικό θέατρο REX με σκοπό να τιμηθούν τα Κρητικά Γράμματα στο πρόσωπο του συμπατριώτη μας συγγραφέα κ. Γιάννη Δημηλά.

Το έργο του συγγραφέα παρουσίασε ο Χανιώτης φιλόλογος καθηγητής και ποιητής Νίκος Μαραγκουδάκης και αποδόθηκε αποσπασματικά από την εκφωνήτρια του ραδιοφωνικού σταθμού Κρήτης Καίτη Αλέξη και την δικηγόρο Χανίων Ρόζα Μοτάκη — Κονταδάκη. Επίσης ανατύχθηκε το έργο του συγγραφέα «Ο Φαμέγιος» από τον ποιητή Σπύρο Ιωνά, λιμενάρχη Χανίων.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΣΥΚΟΛΟΓΙΑΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΣ «Ο ΠΡΙΝΟΣ»

Ο νεοσύστατος Σύλλογος Συκολογιανών Αθήνας «Ο Πρίνος» πραγματοποίησε με επιτυχία την πρώτη του δημόσια εκδήλωση στις 18 του Μάη στο Κρητικό Κέντρο Κρήτη.

Οι Συκολογιανοί, και οι φίλοι τους πέρασαν μια αξέχαστη βραδιά, παρά με το συγκρότημα του γνωστού Κρητικού καλλιτέχνη Γ. Παπαδάκη.

Η βραδιά είχε έντονα το συγκολογιανό χρώμα θυμίζοντας πολλές αξέχαστες βραδιές κάτω από το γραφικό πρίνο του χωριού.

Τέτοιες εκδηλώσεις πρέπει να εξακολουθήσουν να γίνονται διότι σκοπό έχουν να φέρουν τους ανθρώπους πιο κοντά, διατηρώντας τα ήθη και έθιμά τους και προ παντός την ταυτότητά τους.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ο Εκπολιτιστικός Σύλλογος Αγιοβασιλιτών της Αθήνας διοργανώνει ημερήσια εκδρομή για την 1 Ιουνίου 1986 στο Σοφικό Κορινθίας.

Συμμετοχή δρχ. 500. Καλούνται τα μέλη του να πάρουν μέρος.

Το Δ. Σ.

Ο ΚΑΙΡΟΣ

Με καλοκαιριάτικο καιρό πέρασε ολος ο Απρίλης. Οι υψηλές θερμοκρασίες και οι νότιο άνεμοι δημιούργησαν ανησυχητική κατάσταση για την εξέλιξη των καλλιεργειών. Ήρθε όμως ο Μάης που από την πρώτη κιόλας μέρα ξεκίνησε με βροχές και χαμηλές θερμοκρασίες πολύ ευεργετικές έστω και καθυστερημένα. Η βροχόπτωση έφτασε στον Βέλο 430 χιλιοστά και στην Κερατόκαμπο 314 χιλιοστά.